

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 marca 2016 r. (data nadania – k. 28), powód (...) S.A. z siedzibą w W. zażądał zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej A. S.:

1) łącznej kwoty 2.369,58 zł z odsetkami od tej kwoty (ustawowymi za okres do dnia 31 grudnia 2015 r., ustawowymi za opóźnieni za okres od dnia 1 stycznia 2016 r.), liczonymi za okres od dnia 15 listopada 2015 r. do dnia zapłaty,

2) zwrotu kosztów postępowania, w tym: opłaty sądowej w kwocie 30 zł, opłaty manipulacyjnej w kwocie 0,30 zł, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 900 zł i kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 kwietnia 2016 r. (k. 36), referendarz sądowy w tut. Sądzie nakazał pozwanej, żeby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zaspokoila roszczenie w całości wraz z kosztami albo w tym terminie wniosła sprzeciw do sądu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 41-42rew.), pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 czerwca 2014 r., powód (...) S.A. z siedzibą w W., zawarł z pozwaną A. S. umowę o kredyt gotówkowy, na kwotę 5.867,93 zł (wyciąg z rachunku – k. 27).

Powód wypowiedział tę umowę pozwanej ze skutkiem na dzień 11 lipca 2015 r. (okoliczność bezsporna, wskazana twierdzeniem powoda – k. 3, niezaprzeczonym przez pozwaną).

Z uwzględnieniem wszystkich wpłat, dokonanych przez pozwaną w okresie między dniem 5 czerwca 2014 r. a dniem 20 lutego 2015 r. (dniem ostatniej wpłaty), według stanu na dzień 11 lipca 2015 r., suma nieuiszczonej przez pozwaną należności głównej z tytułu kredytu wynosiła 2.187,98 zł. Dokonywane przez pozwaną spłaty zaliczane były w pierwszej kolejności na odsetki, w tym umówione odsetki od zadłużenia przeterminowanego (wyciąg z rachunku – k. 27).

Zgodnie z treści umowy stron, od niespłaconego w terminie kapitału kredytu przysługiwały powodowi odsetki w wysokości 10% w skali roku (twierdzenie powoda – k. 3, nie zaprzeczone przez pozwaną – k. 3).

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o okoliczności bezsporne, a także na podstawie wyciągu z rachunku (k. 27).

Sąd poczynił następującą ocenę materiału dowodowego:

Pozwana – korzystająca z usług zawodowego pełnomocnika – przyznała istnienie między stronami „stosunku zobowiązaniowego” (k. 42), tym samym przyznając (a przynajmniej nie zaprzeczając) twierdzeniom powoda o zawarciu i warunkach umowy.

Zarzuty pozwanej ogniskowały się natomiast wokół kwestii niewykazania przez powoda szczegółowej wysokości zadłużenia. Pozwana sugerowała, że w tym zakresie powód przedstawił jedynie wyciąg z ksiąg bankowych, będący tylko wewnętrznym dokumentem banku i pozbawionym mocy dowodowej.

Istotnie, wyciąg z ksiąg banku, w postępowaniu cywilnym, nie ma przymiotu dokumentu urzędowego (art. 95 ust. 1a w zw. z ust. 1 a contrario ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, t. jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 128 ze zm., dalej zwanej pr. bank.), lecz może być brany pod uwagę jedynie jako dokument prywatny – będący dowodem złożenia oświadczenia (art. 245 k.c.), a nie dowodem zgodności tego oświadczenia z prawdą. W praktyce oznacza to,

że jeśli bank dochodzący należności chce wykazać ich istnienie wyciągiem z własnych ksiąg, to moc dowodowa takiego dowodu w zasadzie nie będzie większa od mocy gołosłownych twierdzeń powoda.

Uszło jednak uwadze pozwanej, że powód przedstawił nie tylko wyciąg z ksiąg, zawierający informacje o stanie zadłużenia, ale również szczegółowy wyciąg z rachunku bankowego – wydruk elektronicznego zestawienia operacji (k. 27) wyszczególniający nie tylko kwotę kredytu, ale też daty, wysokości i sposób zaliczenia dokonanych przez pozwaną spłat oraz wysokość niespłaconego kapitału kredytu.

Pozwana w ogóle nie odniosła się do wyciągu z rachunku, w szczególności nie zarzuciła, by nie dotyczył on jej rachunku kredytowego, czy też by powód nie zaksięgował jakichś jej wpłat. Zresztą gdyby pozwana zarzuciła, że dokonała wpłaty, nie ujętej w wyciągu, to ową wpłatę musiałaby wykazać.

Skoro zatem nawet w świetle twierdzeń pozwanej brak podstaw do zakwestionowania szczegółowego wyciągu z rachunku bankowego, a wyciąg ten dostarcza danych, dostatecznych do wyjaśnienia spornych faktów, to twierdzenia powoda można w zasadzie uznać za wykazane.

Niewymieniony wyżej materiał nie dostarczył danych co do nowych, istotnych w sprawie faktów.

Jak zostanie bliżej wykazane w dalszym toku wyводу, negatywny (z punktu widzenia powoda), choć ograniczony wpływ na wynik procesu ma okoliczność, że powód nie dostarczył dokumentu umowy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie, choć nie w całości.

Podstawowym obowiązkiem pozwanego, wynikającym z umowy kredytu, jest obowiązek zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z umówionymi odsetkami w oznaczonych terminach spłaty (art. 69 ust. 1 pr. bank.).

Strona powodowa należycie wykazała podstawy istnienia wierzytelności z tytułu niespłaconego kapitału kredytu na sumę 2.187,98 zł. W istniejącym układzie procesowym, nie ma też podstaw do zakwestionowania roszczeń z odsetek umownych za okres od dnia 8 grudnia 2014 r. do dnia 11 lipca 2015 r. w kwocie 46,11 zł i odsetek od zadłużenia przeterminowanego za okres od dnia 12 lipca do dnia 14 listopada 2015 r. na sumę 135,49 zł.

Nie ma też przeszkód w uwzględnieniu żądania zapłaty dalszych odsetek od sumy niespłaconego kapitału, za okres od dnia 15 listopada 2015 r. do dnia zapłaty, przy czym za okres do dnia 15 grudnia 2015 r. odsetek ustawowych (art. 481 § 2 k.c. w ówczesnym brzmieniu), a za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. odsetek ustawowych za opóźnienie (art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu aktualnym).

Wątpliwości budzi natomiast domaganie się przez powoda odsetek od odsetek skapitalizowanych (wynoszących łącznie 181,60 zł) za okres już od dnia 15 listopada 2015 r., czyli przed momentem wytoczenia powództwa.

Na nieporozumieniu opiera się stanowisko powódki, która widzi podstawę do zasądzenia odsetek od odsetek za okres poprzedzający chwilę wytoczenia powództwa w przepisie art. 482 § 2 k.c.

Przepis ten nie stanowi samodzielnej podstaw jakiegokolwiek roszczenia, a jedynie uchyla bezwzględnie obowiązującą regulację art. 482 § 1 k.c. (tzw. zakaz anatocyzmu) w odniesieniu do pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe. Aby powstało roszczenie o zapłatę odsetek od odsetek za okres poprzedzający chwilę wytoczenia powództwa, konieczna jest zatem inna podstawa, a dokładniej stosowne postanowienie umowy.

Innymi słowy, funkcją art. 482 § 2 k.c., jako wyjątku od art. 482 § 1 k.c., jest uczynienie dopuszczalnymi (niedopuszczalnymi w świetle ogólnej reguły z art. 482 § 1 k.c.) postanowień umownych, zastrzegających dla kontrahentów umów pożyczek (w rozumieniu art. 482 § 2 k.c.) roszczenie o zapłatę odsetek od odsetek za okres

poprzedzający chwilę wytoczenia powództwa. O ile natomiast brak jest stosownego postanowienia umownego, to art. 482 § 1 i 2 k.c. w ogóle nie znajdują zastosowania.

Zgromadzony materiał dowodowy nie umożliwia natomiast stwierdzenia, że umowa stron przewidywała dla powódki roszczenie o zapłatę odsetek od odsetek za okres poprzedzający chwilę wytoczenia powództwa. W szczególności, powód nie przedstawił szczegółowej treści umowy, ani w postaci jej oryginału lub odpisu, ani nawet w postaci twierdzeń o ewentualnych, szczegółowych postanowieniach umowy dotyczących kwestii odsetek od odsetek.

W rezultacie, odsetki od skapitalizowanych odsetek w kwocie 181,60 zł przyznać można powodowi dopiero za okres od dnia wytoczenia o nie powództwa.

Zakres, w jakim powództwo zostało oddalone, jest na tyle nieznaczny, że dopuszczalnym staje się obciążenie pozwanej całością kosztów procesu, poniesionych przez powoda (art. 100 zd. drugie k.p.c.).

Sformułowane przez powoda (reprezentowanego przez zawodowego pełnomocnika) żądanie zwrotu kosztów procesu zawiera spis kosztów (k. 2 rubr. 7), natomiast nie zawiera wniosku o przyznanie kosztów według norm przepisanych. Stanowisko powoda w tym zakresie nie uległo zmianie aż do zamknięcia rozprawy. W rezultacie, roszczenie powoda o zwrot kosztów niewymienionych w spisie wygasło (art. 109 § 1 k.p.c.).

W spisie powód wymienił opłatę od pozwu w kwocie 30 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 900 zł i opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Koszty te mieszczą się w granicach określonych w art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. Ze względu na dyspozycję art. 109 § 1 k.p.c., traci natomiast na znaczeniu okoliczność, że tytułem opłaty od pozwu powód uiścił łącznie kwotę 100 zł (k. 9, 34), czy też że mógłby zażądać wyższej kwoty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Niesprecyzowana bliżej „opłata manipulacyjna” w kwocie 0,30 zł nie mieści się natomiast w granicach hipotezy art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c., zatem nie podlega zwrotowi przez przeciwnika procesowego.

Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w sentencji.

Zarządzenie: 1. (...)